כד א מיי' פ"ו מהל' פסה"מ הל"ג:

כה ב מיי' פ"ב מהל' אבות הטומאה הל"ו:

כו ג מיי' פ"ג מהל' אבות הטומאה הלי"ד:

[ע"פ דלא קתני אלא תשעה והאב חמשה והאם ארבעה ועי' תוס' ב"ב קיא. ד"ה ק"ו] [עמ"ש תוס' ב"ב בשם ר' חייס ולע"ק]

תורה אור

רבי יהודה אומר *א מטמא א"ר מאיר ק"ו אם נבלת בהמה שמטמאה במגע ובמשא שחיטתה מטהרת טריפתה מטומאתה *נבלת העוף שאינו מטמא במגע ובמשא אינו דין שתהא שחיטתו מטהרת טריפתו מטומאתו מה מצינו א] בשחיטתו שהיא מכשרתה לאכילה ומטהרת טריפתו מטומאתו אף מליקתו שהיא מכשרתו באכילה תטהר טריפתו מידי טומאתו ב] רבי יוסי אומר דיה כנבלת בהמה שחיטתה מטהרתה ולא מליקתה: **גמ'** ור"מ לא דריש דיו והא דיו דאורייתא הוא *דתניא מדין קל וחומר כיצד (במדבר יב) °ויאמר ה' אל משה ואביה ירק ירק בפניה וגו' ק"ו לשכינה ארבעה עשר יום אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון א"ר יוסי ברבי אבין ר"מ קרא אשכח ג] וקדרש (ויקרא יא) °זאת תורת הבהמה והעוף *וכי באיזו תורה שוותה בהמה לעוף ועוף לבהמה בהמה מטמאה במגע ובמשא ד] עוף אינו מטמא במגע ובמשא עוף מטמא בגדים אבית הבליעה בהמה אינה מטמאה בגדים אבית הבליעה אלא לומר לך מה בהמה דבר שמכשירה ה] לאכילה מטהר טריפתה מטומאתה אף עוף דבר שמכשיר באכילה מטהר טריפתו מטומאתו ור' יהודה מ"ט ו] קרא אשכח וקדרש נבלה טריפה אמר רבי יהודה טריפה למה נאמרה ז] אם טריפה חיה הרי נבילה אמורה אם טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה אלא להביא טריפה ששחטה שמטמאה אמר ליה רב שיזבי ח] אלא מעתה דכתיב (שם ז) °וחלב נבלה וחלב טרפה התם נמי נימא ט] אם טריפה חיה הרי נבילה אמורה אם טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה אלא להביא טריפה ששחטה שחלבה טהור מכלל דהיא מטמאה *והאמר רב יהודה אמר רב ואמרי לה במתניתא תנא (שם יא) °וכי ימות מן הבהמה מקצת בהמה מטמאה מקצת בהמה אינה מטמאה ואיזו זו ג זו טריפה ששחטה אלא י] טריפה מיבעי ליה למעוטי טמאה מי שיש במינה טריפה יצתה זו שאין במינה טריפה הכא נמי למעוטי עוף טמא שאין במינו טריפה עוף טמא לר' יהודה מנבילה נפקא ליה דתניא *רבי יהודה אומר יכול תהא נבלת עוף טמא מטמאה בגדים אבית הבליעה ג ת"ל (שם כב) °נבלה וטרפה לא יאכל מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא משום בל תאכל טמא

האי

רבי יהודה אומר מטמא בבית הבליעה. תימה אפילו נבילה גמורה יט] לא תטמא לרבי יהודה דלא חייל אאיסור קדשים כדדריש רבי יהודה בגמרא דנבלת עוף טמא אינה מטמאה בגדים אבית הבליעה משום דכתיב נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא משום בל תאכל טמא ובפ' גיד הנשה (חולין דף ק:) דייקינן מינה לר' יהודה דאין איסור חל על איסור גבי רבי יהודה אומר אף בטמאה וי"ל דדוקא עוף טמא שאין במינו משום בל תאכל נבלה קממעט כ] וכן צריך לפרש בגמרא גבי חלב נבלה דלא איצטריך טריפה לאשמועינן דחלב טריפה טהור ולא דרשינן מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא טריפה כא] כי היכי דדרשינן גבי טמאה מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא בהמה טמאה:

קל וחומר לשכינה ארבעה עשר יום. אומר ר"ת דנקט ארבעה עשר יום משום דאמרינן בפ' המפלת (נדה דף לא.) דשלשה שותפין באדם שהקב"ה נותן בו *עשרה דברים כנגד אביו ואמו והשתא אמרי' דיו כאביו דמיניה ילפינן וה"ר *חיים מפרש דמן הדין הוה ליה למימר ק"ו לשכינה לעולם דחמורה כל כך אלא נקט י"ד כנגד שתי הסגרות דלא מצינו יותר משני הסגרות וכלשון הזה איתא בפרקי דר' אליעזר ק"ו לשכינה שתי הסגרות וקשה דבי"ג יום סגי דיום שביעי עולה לו לכאן ולכאן כדתנן במסכת נגעים (פ"ג מ"ה) אין בשתי הסגרות פחות מי"ג יום וי"ל דלישנא דקרא נקט ארבעה עשר משום דכתיב שבעת ימים בכל הסגר:

וכי באיזו תורה שוותה בהמה לעוף ועוף לבהמה. וא"ת והא איצטריך לכדדרשינן בחולין בריש פ"ב (דף כז:) מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה ור"ת דריש מה בהמה מן הצואר אף עוף מן הצואר וי"ל כב] דכל מילי דרשינן דהיקשא הוא ואין היקש למחצה: **אי** טריפה חיה. א"כ אינה מטמאה עד לאחר מיתה ואז היא בכלל נבילה ואי טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה לא מצינו לפרש לאחר מיתה דמשמע שבא לחדש טומאה טפי אם אינה חיה מאם חיה מדהדר ואמר כג] (התם) ואם טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה לכך פי' בקונטרס משנטרפה ירדה לה טומאה ומהיכן תלך ממנה ותימה הוא לומר כן דלא מצינו בעלי חיים מטמאין ומילתא דפשיטא בכולי הש"ס דאין טריפה מטמאה מחיים דבסוף פ"ק דחולין (ד' כ:) אמר זעירי נשברה מפרקת ורוב בשר עמה נבלה אבל בלא א) בשר לא אע"ג דמלק סימן אחד ומפרקת כדמשמע התם דפריך ב) וכי מעתה עומד ומבדיל ור"מ נמי אשכחן פרק אלו טריפות (חולין דף כז:) דאמר טריפה אינה חיה דקאמר סימן לטריפה שלשים יום וקאמר לעיל דמליקתה מטהרת טריפתה מטומאתה ואי טמאה מחיים משעת טריפות היאך תלך הטומאה ממנה ע"י המליקה והרב רבי חיים מפרש דה"ק אי טריפה אינה חיה ומיירי בתלש ממנה בשר חי כד] ואכלו הרי היא בכלל נבילה דבשר הפורש ממנה כפורש מן המתה ומטמא אע"ג שהבהמה עצמה אינה מטמאה לפי שהיא בחייה עתה כה] ויש לפרש אי טריפה חיה כלומר דמיירי בטריפה שעדיין חיה ותלש ממנה כזית כו] בשר ואכלו הרי נבילה דוקא אמורה ולא איירי כלל בפלוגתא דטריפה חיה ואי טריפה אינה חיה כלומר דמיירי בטריפה שאינה חיה שמתה שנתנבלה הרי היא בכלל נבילה ובת"כ גרס אי טריפה אינה מתה והלשון מגומגם קצת דהוה ליה למימר אי בטריפה חיה בב' ועוד הוה כז] למימר הרי היא נבילה:

אלא

א) נ"ל רוב בשר נ"ק ב) נ"ל וכי מתה עומד ומולק נ"ק

רבי יהודה אומר מטמא. דלא מהניא מליקה לטריפה וה"ה נמי דבשחיטת חולין טריפה פליג ר' יהודה וכן שנינו במסכת טהרות בפ' י"ג דברים לרבי יהודה אחת מלוקות ואחת שחוטות ולר"מ שתיהן מטהרות ולרבי יוסי שחיטה מטהרת טריפה אבל לא מליקה: **ומה בהמה** יא] **בנבלתה מטמאה במגע ובמשא שחיטתה מטהרת טריפתה מטומאתה**. כדילפינן בגמרא מוכי ימות מן הבהמה: **עוף שאינו מטמא במגע ובמשא**. אלא באכילה ובבית הבליעה כדכתיב (ויקרא כב) לא יאכל לטמאה בה אין לך אלא האמור בה: **אינו דין כו'**. וכיון דקיי"ל בשחיטה מק"ו ילפינן מליקה דקדשים מינה בבנין אב מה מצינו בשחיטה בחולין שמכשרתה באכילה כשאינה טריפה ומטהרת טריפתה מטומאתה: **אף מליקה**. בקדשים המכשרתה באכילה כשאינה טריפה תטהר: **דיה כנבלת בהמה**. דהואיל ולא יליף עוף אלא מבהמה לטהר טריפה מטומאתה דיו לבא מן הדין להיות כנדון: **גמ' מדין ק"ו כיצד**. מנין שהתורה ניתנה לידרש ק"ו: **הלא תכלם**. לשון תימה הוא ולשון ק"ו: **אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון**. הכתוב לימדך שאינך רשאי להטיל על הבא מן הדין יותר מן הנדון דכתיב תסגר שבעת ימים: **עוף אינו מטמא במגע ובמשא**. דכתיב לא יאכל לטמאה בה אין לך אלא האמור בה: **בהמה אינה מטמאה בבית הבליעה**. אם תחב לו חבירו כזית בשר נבילה דתניא במסכת נדה (דף מב:) יכול יהא נבלת בהמה יב] (טמאה) מטמאה בבית הבליעה תלמוד לומר לא יאכל לטמאה בה מי שאין לה טומאה אלא אכילתו יצתה זו שיש לה טומאה קודם שיאכלנו: **דבר** יג] **שמכשיר**. ואפילו מליקת קדשים דאי לשחיטה בק"ו אתיא לן: **טריפה למה נאמרה**. יד] *אלא ללמדנו בא שמשעת טריפה חלה עליה טומאה אם אכל ממנה מיד או כשחטה ואכל ממנה דאי בטריפה שמתה לאחר שנטרפה קאמר למה נאמרה: **אם טריפה חיה**. פלוגתא היא באלו טריפות (חולין דף מב.) איכא למ"ד טריפה חיה ואיכא למ"ד אינה חיה אם טריפה חיה ועד שמתה היתה בחזקת חיה: **הרי נבילה אמורה**. בפסוק טו] כיון שמתה מתנבלת במיתתה ואם טרפה אינה חשובה חיה הרי היא משעה שנטרפה בכלל נבילה: **אלא להביא טריפה ששחטה**. טז] לאשמעינן טריפה (אינו) חיה ואינו בכלל נבילה ולפיכך הוצרך לומר שטריפתה מביא עליה טומאה יז] זו מיד אם תלש ואכל ממנה בשר אפי' אינו א) אבר של בשר גידין ועצמות וכיון דשם טריפה מביא לה טומאה מחיים אין שחיטה מועלת בה שאין שחיטה מתרת משום טריפה אלא משום נבילה: **חלב נבילה וחלב טריפה יעשה לכל מלאכה**. בא הכתוב להשמיענו על חלב נבילה שאינה מטמאה והכי אמרינן בפסחים פ' כל שעה (דף כג.): **טריפה למה נאמרה**. אם בטריפה שמתה מדבר אם טריפה חשובה חיה הרי נבילה אמורה וזו במיתתה נתנבלה ואם טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה יח]ב) מטורפת אלא להביא טריפה ששחטה שחלבה טהור אבל הבשר טמא בתמיה: **אלא האי טריפה כו'**. מסקנא דקושיא היא כלומר אלא ע"כ האי טריפה לא תדרשיה להכי דמיבעי ליה למעוטי טמאה דאין חלבה טהור וה"נ טריפה דכתיב גבי טומאת בית הבליעה למעוטי עוף טמא דריש ליה ולא טריפה ששחטה:

האי

א) אבר עם הגידין ועצמות נ"ק ב) נ"ל משעה שנטרפה נ"ק

[נ"ל מטמא בבית הבליעה]

טהרות פ"א מ"א

ב"ק כה. ב"ב קיא.

[חולין כז:]

ואם לא ללמדינו בא כו' ואכל ממנה א"כ למה נאמרה דאי בטריפה כו' נ"ק

חולין עד. פה: קכח:

◆

שיטה מקובצת

א] בשחיטתה שהיא: ב] רבי יוסי אומר כו'. והשתא איכא ג' מחלוקות בדבר דלר"מ בין שחיטה בין מליקה מטהרת ולר' יהודה בין שחיטה בין מליקה אינה מטהרת דכי היכי דלא מהניא מליקה לטריפה ה"נ לשחיטת עוף חולין טריפה נמי פליג ר' יהודה דאל"כ היינו ר' יוסי ולר' יוסי שחיטה מטהרת ולא מליקה: ג] אשכח ודרש אות ק' נמחק: ד] ובמשא ועוף אינו: ה] שמכשירה באכילה מטהר אות ל' נמחק: ו] מ"ט אמר רבה ר' יהודה קרא אשכח ודרש והנפש אשר תאכל נבילה: ז] אם טריפה חיה כו'. פ"ה דחוק מאד שהרי מחיים לא מצינו שירד לו טומאת נבילות וע"ק וכי ר' יהודה מסופק במחלוקת האמוראים דפליגי אי טריפה חיה אי לא לכך נראה דה"פ אי טריפה חיה כלומר דמיירי קרא בעודו חיה שתלש ממנה בשר ואכל דמטמא בבית הבליעה הרי נבילה אמורה פירוש ושום טומאה לא שייכא מחיים ואי טריפה אינה חיה כלומר דאיירי קרא שמתה ולאחר טריפתה הרי הוא בכלל נבילה: ח] שיזבי לרבה אלא: ט] נימא טריפה למה נאמרה אם: י] אלא האי טריפה: יא] בהמה שנבלתה מטמאה: יב] תיבת טמאה נמחק: יג] דבר שמכשירה ואפילו מליקת קדשים דאי בשחיטה בק"ו: יד] נאמרה אם לא בא ללמדנו שמשעת (תיבת אלא ל"ש): טו] בפסוק וכיון שמתה נתנבלה במיתתה: טז] ולאשמועינן טריפה חיה תיבת אינו ל"ש: יז] תיבת זו נמחק: יח] נבילה משנטרפה אלא: יט] גמורה של קדשים לא תטמא לר"י דלא חייל איסור נבילה וטומאה אאיסור קדשים: כ] קממעט וכל קדשים יש במינו משום בל תאכל נבילה וכן: כא] טריפה כו' כי: כב] וי"ל דטומאה כתיב בהאי קרא ולענין טומאה במאי שוות ועי"ל דכל: כג] ואמר הכי ואם תיבת התם נמחק: כד] חי ואכל הרי: כה] עתה ועוד יש לפרש: כו] כזית חלב ואכלו תיבת בשר נמחק: כז] הוה ליה למימר:

◆

נוסחאות
רש"י כת"י

ס"א ה"ג נבילה וטריפה א"ר יהודה טריפה למה נאמרה ול"ג יאכל לטמאה בה דלאו אהאי קרא קאי אלא אוהנפש אשר תאכל נבילה וטריפ' קאי בת"כ ובנבלת עוף טהור משתעי קרא: טריפה למה נאמרה. אם לא ללמוד בא שמשעת טרפותה יורד לה טומאת בית הבליעה ואין שחיטה מטהרתה אם טריפה חיה חשובה כחיה וזו אינה מטמאה אלא לאחר שמתה א"כ נבילה היא והרי כבר נבילה אמורה בפסוק וזו נבילה היא שכבר מתה: ואם טריפה אינה חיה הרי היא בכלל נבילה. משנטרפה ומאז ירדה לה טומאה ומהיכן תלך ממנה: אלא להביא טריפה שנשחטה. שאפילו נאמר טריפה חיה לימדך הכתוב שירדה לה טומאה משנטרפה וישוב אין שחיטתה מטהרת שהשחיטה אינה מקוה טהרה להעלות ממנה טומאה שירדה לה כבר: חלב נבילה וחלב טריפה יעשה לכל מלאכה. בא הכתוב לאשמעינן דחלב נבילה אינו מטמא כנבילה דכתיב יעשה לכל מלאכה אף לשל קודש והכי אמרי' בפסחים בפ' כל שעה: טריפה למה נאמרה. אי בטריפה שמתה מיירי אי אמרינן דטריפה חיה וזו הומתה הרי כבר נבילה אמורה וזו נבילה היא: ואם טריפה אינה חיה הרי היא נבילה משעה שנטרפה אלא (על כל פנים) [ע"כ] בטריפה שנשחטה מיירי וקמ"ל דחלבה טהור: מכלל דהיא טמאה. בתמיה והאמר רב יהודה כו': אלא האי טריפה מבעי ליה. כלומר האי וחלב טריפה מבעי ליה למעוטי בהמה טמאה שאין חלבה טהור אלא טמא כמו הבשר שלה דדרשינן וחלב טריפה מי שיש במינה טריפה יצאת בהמה טמאה שאין במינה טריפה: הכא נמי. האי והנפש אשר תאכל נבילה וטריפה מבעי ליה למעוטי עוף טמא נבלה וטריפה מי שיש במינו טריפה דהיינו עוף טהור נבילה שלו מטמא בגדים בבית הבליעה יצא עוף טמא שאין במינו טריפה ומנ"ל לר"י להביא טריפה ששחטה שתטמא: מנבילה נפקא ליה דלא תטמא מדאיצטריך קרא למכתב לטמאה בה אצל אזהרת נבילה דלא יאכל דהאי לטמאה בה קרא יתירא הוא דהא כתיב ק"א אחרינא והנפש אשר תאכל נבילה וטריפה וכבס בגדיו:

תאכל

ויקרא ז תורה אור

האי נמי תיפוק לי °מוחלב נבלה מי שאיסורו משום בל תאכל חלב נבלה יצאתה זו שאין איסורה משום בל תאכל א) [חלב נבלה] אלא משום טמא אלא האי טריפה מיבעי ב) לאיתויי חיה סלקא דעתך אמינא מי שחלבה אסור ובשרה מותר יצאת ג) זו שחלבה ובשרה מותר קמ"ל ד) א"ל מאי שנא טמאה דאין חלבה חלוק מבשרה חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה ועוד הכתיב °ואכל לא תאכלוהו (שם) אלא אמר אביי טריפה לגופיה איצטריך שלא תאמר הואיל וטמאה אסורה מחיים וטריפה אסורה מחיים מה טמאה חלבה טמא אף טריפה חלבה טמא אי הכי האי נמי מיבעי (א) שלא תאמר הואיל ועוף טמא אסור באכילה וטריפה אסורה באכילה מה עוף טמא אינו מטמא אף טריפה אינה מטמאה ועוד מי איכא למילף טרפה מטמאה טמאה לא היתה לה שעת הכושר טריפה היתה לה שעת הכושר וכי תימא טריפה מבטן מאי איכא למימר במינה מיהא איכא אלא אמר רבא *התורה אמרה יבא איסור נבילה ויחול על איסור חלב יבא איסור טריפה ויחול על איסור חלב וצריכי דאי אשמעינן נבילה משום דמטמיא אבל טריפה אימא לא ואי אשמעינן טריפה משום (ב) דאיסורה מחיים ה) אבל נבילה אימא לא צריכא ור"מ האי טריפה מאי עביד ליה מיבעי ליה למעוטי שחיטה שהיא לפנים ורבי יהודה טריפה אחרינא כתיב ורבי מאיר חד למעוטי שחיטה שהיא לפנים וחד למעוטי עוף טמא ו) ורבי יהודה מנבלה נפקא ליה ורבי מאיר האי נבלה מאי עביד לה לשיעור אכילה בכזית ותיפוק לי מקרא קמא מדאפקיה רחמנא בלשון אכילה הד לשיעור אכילה בכזית וחד לשיעור אכילה בכדי אכילת פרס ס"ד אמינא הואיל וחידוש הוא יותר מכדי אכילת פרס נמי ליטמא קמ"ל (שם) ת"ר °וחלב נבלה וחלב טרפה *בחלב בהמה טהורה הכתוב מדבר אתה אומר בחלב בהמה טהורה הכתוב מדבר או אינו אלא בחלב בהמה טמאה אמרת טיהר מכלל שחוטה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל שחוטה בטהורה ולא בטמאה אף כשטיהר מכלל חלב בטהורה ולא בטמאה או כלך לדרך זו טיהר מכלל נבילה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר מכלל חלב בטמאה ולא בטהורה אמרת כשבא

האי נמי תיפוק ליה כו'. חלב טמאה תיפוק ליה נמי דמטמא דמהיכא תיתי לטהרה מהאי קרא דיעשה לכל מלאכה האי לאו ז] בטמאה כתיב דהא כתיב [ואכל] לא תאכלוהו לחלב : **מי שאיסורו משום אכילת חלב.** ובשרה מותר טיהרתי לך יצאת זו שכולה אסורה משום בל תאכל טמא ואכתי אימא טריפה למה נאמרה כו' : **אלא האי טריפה מיבעי לאיתויי חיה דס"ד מי שחלבה אסור כו' קמ"ל.** ה"ג ושינויא הוא לאיתויי חיה טהורה שמתה שחלבה טהור דס"ד ואכל לא תאכלוהו כתיב בהאי קרא מי שחלבו אסור ובשרו מותר טיהרתי לך חלבה מכלל נבילה אבל חיה שחלבה מותר כבשרה לענין נבילה נמי יטמא כבשרה קמ"ל טריפה כל שיש במינו טריפה ואפילו חיה : **ופרכינן מ"ש טמאה.** דלא נפקא לן לטהר חלבה מהאי קרא דאין חלבה חלוק מבשרה ולא קרינא ח] ואכל לא תאכלוהו לחלב לחודיה שהרי הכל איסור : **חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה.** לאיסורו ולא קרינא ביה ואכל לא תאכלוהו : **ועוד.** ממשמעותא דקרא נמי תיקשה לן דלא בחלב חיה קאי דהא כתיב ואכל לא תאכלוהו ולקמן ילפינן מינה בברייתא בשמעתין ט] בחלב חיה נבילה לא טיהר מכלל טומאה : **טריפה לגופיה איצטריך.** לטהר חלב טריפה שמתה ולעולם טריפה חיה ודקאמרת הרי נבילה אמורה איצטריך סד"א הואיל וטמאה אסורה מחיים וטריפה מחיים אסורה כו' : **אי הכי.** טריפה דכתיב גבי עוף נמי איצטריך לגופיה ולומר עוף י] *שמתה מטמא בבית הבליעה שלא תאמר כו' : **ועוד.** גבי בהמה : **מי איכא למילף טריפה מטמאה.** דניבעי קרא לטהר : **ה"ג אלא אמר רבא כו' התורה אמרה.** בא הכתוב לומר לך יבא איסור כו' ומשום אכל לא תאכלוהו דסיפיה דקרא פירש בו נבילה וטריפה לחייב את האוכלו משום חלב ומשום נבילה ומשום טריפה שלא תאמר אין איסור נבילה וטריפה חלין על איסור חלב שקדם לכולם : **משום דמטמיא.** הילכך חמירא לחול על איסור חלב : **ורבי מאיר.** דאמר עוף שחיטתו מטהרת טריפתו : **האי טריפה.** דגבי עוף מאי עביד ליה : **למעוטי שחיטה שהיא לפנים.** וכדאמרן לעיל (דף סט.) מה טריפה שווה בפנים כבחוץ יצא השוחט עוף חולין בפנים כו' : **טריפה אחרינא כתיב.** גבי נבילת עוף טהור וכל נפש אשר תאכל נבילה וטריפה באזרח ובגר וכבס *בגדיו (ויקרא יז) וחד יא] לא יאכל נבילה וטריפה לטמאה בה (שם כב) : **וחד למעוטי עוף טמא.** דדרשינן מי שיש במינו טריפה : **ורבי יהודה.** עוף טמא מקרא יתירא דנבילה לא יאכל נפקא ליה דלא איצטריך אלא לדרוש ולומר מי שאזהרתו משום בל תאכל נבילה יב] יצא זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא משום בל תאכל טמא : **ורבי מאיר האי.** קרא יתירא דנבילה לא יאכל מיבעיא ליה ללמד טומאתו שאינו מטמא אלא כשיעור איסור אכילתו דהיינו כזית : **מקרא קמא.** *) והנפש אשר תאכל : **בכדי אכילת פרס.** שאם שהה באכילת כזית יותר מכדי אכילת פרס הרי היא כשאר אכילות שאין מצטרפין לעונשין ואף זו אין מצטרפת ליטמא בבית הבליעה : **דחידוש הוא.** שלא מצינו בתורה טומאה כזו שאין לו טומאה מבחוץ יג] ובבית הבליעה באה לו טומאה (ג): **הכתוב מדבר.** לטהרו מלטמא משום נבילות: יד] **טיהר מכלל שחוטה.** טיהר מלטמא מטעם שחיטה שהשחיטה מטהרתה : **וטיהר מכלל חלב.** מטעם חלב טיהר את הנבילה מלטמא שכתב כאן שחלב נבילה טהור : **מה כשטיהר.** בשר שחוטה מלטמא טהורה טיהר ולא טמאה דטמאה אין שחיטתה מטהרתה דילפינן לה בת"כ מקרא יתירא ולאלה תטמאו כל הנוגע בהם במותם והאי בהם יתירא הוא לומר אע"פ שהן שחוטין ומה אני מקיים במותם במותם ולא בחייהם ובבהמה טמאה כתיב דסמוך ליה כל הבהמה אשר היא מפרסת פרסה (ד) וגו' : **אף כשטיהר משום חלב.** מלטמא בטהורה טיהר ולא בטמאה: ה"ג בתורת כהנים אמרת **) כלך לדרך זו טיהר מכלל נבילה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר כו' טיהר בשר נבילה מלטמא ולקמן מפרש לה בנבלת עוף טמא וטיהר מכלל חלב כדאמרן : **בטמאה ולא בטהורה.** עוף טמא טיהר מלטמא בבית הבליעה ולא עוף טהור :

*) נ"ל וכל נפש **) נ"ל או כלך נ"ק

אלא לאתויי חיה. טו] כך גרס הקונטרס וקשה דמאי קפריך מ"ש טמאה כו' אדרבה משום דדמי לטמאה איצטריך קרא לאתויי ומאי פריך נמי ואכל לא תאכלוהו אדרבה משום הכי איצטריך קרא טריפה דמשמע כל שיש במינו טריפה חלבה טהור ואפי' חיה ור"ת גרס אלא למעוטי חיה מאי טעמא מי שחלבה אסור וכו' ול"ג סד"א ופריך אמאי איצטריך קרא לומר דחלב חיה טמא מאי שנא טמאה כו' טז] ומיהו קשה דטריפה לא משמע למעוטי אלא לרבויי כל שיש במינה טריפה יז] : **מה** טמאה חלבה טמא. וכי תימא מה לטמאה שכן אין שחיטתה מטהרתה תאמר לטריפה חיה תוכיח : **יבא** איסור נבילה ויחול על איסור חלב. תימה °למאן דאית ליה איסור מוסיף למה ליה קראי וכי תימא מהכא יליף בעלמא שאני הכא דאיסור חלב קל הוא דהותר מכללו ולכך אתי איסור נבילה וחייל עליה : **ואי** אשמעינן טריפה משום דאיסורא מחיים כו'. תימה דבפ"ב דחולין (דף לז:) עביד ק"ו איפכא ומה מחיים אתי איסור טריפה וחייל אאיסור חלב נבילה דלאחר מיתה מבעיא וגם פירשתי : **וחד** למעוטי עוף טמא. הא דלא נפקא ליה לרבי מאיר מהיכא דנפקא ליה לרבי יהודה משום °דר' מאיר לטעמיה *דאית ליה איסור חל על איסור : **ורבי** מאיר האי נבילה מאי עביד ליה. וא"ת על כרחיך צריך לכתוב נבילה דאי הוה כתיב טריפה לא יאכל לטמאה בה ולא כתב נבילה אם כן הוה אמינא דטריפה בלא נבילה מטמאה יח] וי"ל כיון דכתיב יט] (ויקרא יז) (והנפש) [וכל נפש] אשר תאכל נבילה וטריפה מה התם נבילה עמה אף כאן נבילה עמה : **לשיעור** אכילה בכזית. אפשר דרבי יהודה נמי אית ליה ואע"ג דלא מיותר : **יצתה** חיה שחלבה ובשרה מותר. הא דדחיק בפרק בהמה המקשה (חולין דף עג:) לאשכוחי דנבלת חיה טהורה מטמאה כ] ולא מצי למידרש מהכא דהא חלבה טמא דאי לאו דאשכחן במקום אחר דנבלת חיה מטמאה לא הוה דרשי' הכי :

ואפי'

ה"ג

חולין לז. [קא.]

נ"א טריפה

[יבמות לג.]

כז א מיי' פ"א מהל' אבות הטומאות הל"ה:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיבעי ליה שלא תאמר : (ב) שם טריפה משום (דאיסור' מחיים) תא"מ ונ"ב בפ"ב דחולין דף לז בפרש"י מבואר דגרס דמיתכלא וע"ש : (ג) רש"י ד"ה דחידוש וכו' טומאה הס"ד ואח"כ מ"ה בחלב בהמה טהורה הכתוב : (ד) ד"ה מה כשטיהר וכו' פרסה ושוסע אינה שוסעת וגו' הס"ד :

גליון הש"ס

תוס' ד"ה יבא וכו' למאן דאית ליה איסור מוסיף. תמוה לי מה מוסיף יש בנבילה על חלב דהוא רק כולל. ואי דנאסר לגבוה הא בבהמה בע"מ דלא חזי לגבוה הוי רק כולל : ד"ה וחד כו' דר"מ לטעמיה. תמוה לי הא מצינו רק לר"מ בכריתות דס"ל איסור כולל ומוסיף ואיסור ב"א משא"כ בנבילה על עוף טמא :

גי' נ"ק בגדיו הס"ד ואח"כ ד"ה וחד נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה

נוסחאות
רש"י כת"י

ופרכינן. ס"א ופרכינן היכי מצית למימר דחלב חיה נבילה טהור : מאי שנא טמאה. דאמרן לעיל חלבה טמא : דאין חלבה חלוק מבשרה. דשניהם מותרין הילכך לענין טומאה נמי יטמא כבשר : ועוד הא כתיב. בהאי קרא גופיה ואכול לא תאכלוהו אלמא לא טהר מידי נבילה אלא חלב האסור באכילה אבל חלב חיה לא טהר אותו הכתוב אם נתנבלה החיה אלא החלב מטמא כבשר ומהאי קרא נמי ילפינן לקמן דחלב חיה לא טהר הכתוב: אלא אמר רבא כו'. ס"א ולהכי אתי טריפה דגבי חלב משום סיפא דקרא דכתיב לא תאכלוהו לומר שאם אכל חלב טריפה שנתנבלה יתחייב משום טריפה ונבילה שלא תאמר אין איסור חל על איסור ולא יעבור אלא משום חלב דקדים לכך הוזכרו נבילה וטריפה במקרא: טרפה אחרינא כתיב. גבי נבלת עוף טהור א) (ס"א) כו' נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה:

א) עי' רש"י ד"ה טרפה אחרינא.

שיטה מקובצת

א] תאכל חלב נבילה אלא : ב] מבעי לית לאתויי : ג] יצאת חית שחלבה : ד] תיבות א"ל נמחק : ה] אבל נבילה אימא לא צריכא הקשה רבינו שמואל אמאי איצטריך לעשות צריכותא מנבילה פשיט' דנבילה איצטרי' למיכתב דשמעינן מינה מיעשה לכל מלאכה דחלב נבילה היינו לאחר שנתנבלה טהור דלא הוה שמעינן מחלב טריפ' ותירץ הר"ם דעביד צריכותא למה ערבינהו קרא חלב נבילה וחלב טריפה וגו' ואכול לא תאכלוהו לומר דלאו דאיסור אכילה קאי אתרוייהו אלא הוה ליה למיכתב אלא חלב נבילה יעשה לכל מלאכה לומר דטהור וחלב טריפה אכול לא תאכלוהו לומר שאיסור טריפה חל על איסור חלב אלא מדערבינהו ש"מ לגלות א) דלאו איסור חל על איסור גבי נבילה פי' ולהכי עביד הצריכותא גם מנבילה : ו] ורבי יהודה מנבילה נפקא ליה דדרשינן מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא עוף טמא דאין איסור נבילה חל על איסור טומאה אבל לר"מ לא נפקא ליה למעוטי עוף טמא מנבילה דהא אית ליה איסור חל על איסור ואתי איסור נבילה וחייל על איסור טמא : ז] (בטומאת) [בטומאה] כתיב דהא כתיב ואכל לא תאכלוהו : ח] קרינא ביה ואכל לא תאכלוהו אחלב לחודיה שהרי הכל אסור הס"ד : ט] בשמעתין דחלב חיה : י] עוף טריפה שמתה : יא] וחד נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה : יב] נבילה ולא מי שאזהרתו אף משום ותיבות יצא זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא ל"ש : יג] מבחוץ ס"א אלא בבית הבליעה: יד] (נבילות) ס"א טיהר מכלל שחיטה טיהר טומאת נבילות ע"י כלל שם שחיטה: וטיהר. טומאת נבילה ע"י כלל שם חלב : מה כשטיהר. שחיטה מלטמא לא טיהר אלא טהורה דאילו טמאה לא שייכא בה שחיטה ואין שחיטה מטהרת ובת"כ יליף לה מקרא : טו] חיה ופריך ומ"ש כו' א"כ יהיה טמא ועוד הא כתיב בההיא קרא ואכל כו' והיכי מרביתו לחלב חיה דטהור כך : טז] כו' כלומר למה לי טריפה לחלב חיה תיפוק ליה מהיכא דנפקא לן חלב טמאה ועוד ואכל לא תאכלוהו נפקא לן למעוטי חיה בשמעתין ולמה לי קרא דטריפה וסיהו : יז] טריפה ונראה לריב"א דגרסינן לאתויי חלב חיה כלומר דטהור ועל [זה פריך] מ"ש טמאה כלומר כיון דסברא דמפקת טמאה מינה שייכא גם בחיה א"כ נימעטיה לחיה מהיכא דמעטינן לטמאה והאי טריפה נוקמא לדרשא אחריתי ולמה איצטריך טריפה לאתויי חיה ועוד כלומר ואם תשיבני דאדרבה היא הנותנת דלכך איצטריך לאתויי חיה משום דסד"א למעוטי דומיא דטמאה לכך אתיא טריפה הא כתיב ואכול לא תאכלוהו כלומר היכא מצית למימר דכל עיקר טריפה נכתוב בפסוק בשביל חיה כדקאמרת לאתויי חיה הא כתיב בסיפא דהאי קרא ואכול לא תאכלוהו דקאי אכל מאי דכתיב בהאי קרא ואי ניכתוב טריפה בשביל חיה (היכי) א"כ לא מצי קאי עליה (באכילה) [ואכול] לא תאכלוהו דהא חלב חיה מותר אבל ליכא לפרושי דהא דפריך ואכול לא תאכלוהו כתיב דמכח ברייתא דלקמן פריך דדרשינן מאכול לא תאכלוהו למעוטי חלב חיה דא"כ הוה לו להביא הברייתא גופיה דלקמן אלא ודאי הברייתא לא ידע ופריך ממשמעות דקרא כדפי' : יח] מטמאה ס"א והיקשא דעוף לבהמה איצטריך לשחיטה וי"ל : יט] דכתיב קרא אחרינא והנפש : כ] מטמאה לא מצי :

א) נראה דצ"ל לגלות דאיסור חל על איסור גם גבי נבלה ולהכי עביד כו'.

כשאתה

תורה אור

א] כשבא בדרך זו היא בטהורה כשבא בדרך זו היא בטמאה ב] ת"ל טריפה מי שיש במינה טריפה אוציא את הטמאה שאין במינה טריפה ולא אוציא את החיה שיש במינה טריפה ת"ל ואכל לא תאכלוהו מי שחלבה אסור ובשרה מותר יצא חיה שחלבה ובשרה מותר א"ל רב יעקב בר אבא לרבא אלא מעתה נבלת בהמה טהורה הוא דמטמאה נבלת בהמה טמאה לא מטמאה אמר ליה כמה סבי שבישתו בה סיפא אתאן לנבלת עוף טמא אמר רבי יוחנן לא טיהר רבי מאיר אלא בתמימין אבל בבעלי מומין לא ורבי אלעזר אמר אפילו בבעלי מומין איתמר נמי אמר רב ביבי אמר רבי אלעזר מטהר היה רבי מאיר בבעלי מומין ג] ואפילו באווזין ותרנגולין בעי רבי ירמיה ערף עז מהו אווזין ותרנגולין טעמא מאי דמינא דעופות נינהו אבל עז לאו מינא דעגלה נינהו או דילמא מינא דבהמה הוא יתיב רב דימי וקאמר לה להא שמעתא אמר ליה אביי מכלל דעגלה ערופה טהורה היא א"ל אין אמרי דבי רבי ינאי *כפרה כתיב בה כקדשים מתיב רב נתן אבוה דרב הונא *(בר נתן) ואכל לא תאכלוהו אין לי אלא חלב שאסור באכילה ומותר בהנאה חלב של שור הנסקל ועגלה ערופה מנין ת"ל כל חלב ואי ס"ד עגלה ערופה טהורה היא היא טהורה וחלבה טמא היכא דערף מיערף לא איצטריכא ליה כי איצטריכא היכא דשחטה מישחט ותיהני ליה שחיטה לטהרה מידי נבלה לא צריכא שמתה מכלל דמחיים אסורה אין *אמר רבי ינאי גבול שמעתי ושכחתי ונסבין חברייא למימר ירידתה לנחל איתן היא אוסרתה :

הדרן עלך חטאת העוף

כל *הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל אפילו אחת בריבוא ימותו כולן נתערבו בשור שנעבדה בו עבירה או שהמית

ה"ג כשאתה בא בדרך זו היא בטהורה וכשאתה בא בדרך זו היא בטמאה. הילכך מדינא לא נפקא ת"ל טריפה כו' : **אלא מעתה כו'.** אמתני' פריך דקתני מה כשטהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה ד] : **כמה סבי שבישתו בה.** תמיה אני על זקנים מרובין שכמותכם שנשתבשתם בה : **סיפא.** דקתני טיהר מכלל נבילה : **אתאן לנבלת עוף טמא.** שטיהרה הכתוב מלטמא בבית הבליעה : **לא טיהר רבי מאיר.** במליקת טריפה אלא בתמימים דשייכא בהו מליקה : **ואפי' באווזים.** דלאו בני מזבח הן ובלבד שיהו קדשים בפנים דהא טריפה נמי לא חזיא בתורין ובני יונה וטיהרה הואיל ומליקה הכשר קדשים בפנים היא : **ערף עז.** על החלל במקום עגלה ערופה : **מהו.** לר"מ מי אמרינן כי היכי ה] דמטהר מליקת אווזין קדשים בפנים הואיל ומליקת שום עוף בפנים הוא ה"נ (א) עריפה הכשר טהרת עגלה היא מידי נבילה כדאמרי' לקמן : **ה"ג אבל עז לאו מינא דעגלה הוא.** שזו מין גסה וזו מין דקה : **אין לי.** שטהור מידי נבילה אלא חלב שאסור באכילה ומותר בהנאה כדכתיב (ויקרא ז) יעשה לכל מלאכה : **חלב שור הנסקל ועגלה ערופה.** שאסור בהנאה מנין שטהור : **ת"ל כל חלב.** דסמיך ו] ליה כי כל אוכל חלב ואי ס"ד עגלה ערופה טהורה אילטריך קרא לטהר חלבה וכי היא טהורה וחלבה טמא : **היכא דשחטיה מישחט.** משנאסרה בהנאה מחיים כדמפרש לקמיה דמחיים נאסרה : **ותיהני לה שחיטתה.** אע"פ שאינה מתירתה לא באכילה ולא בהנאה תטהרנה מלטמא דאין לך שחוטה בבהמה טהורה שמטמאה : **שמתה.** דהשתא בשרה טמאה ואיצטריך לטהר חלבה שלא תאמר לא טיהר אלא חלב שאתה קורא בו יעשה לכל מלאכה : **מכלל דמחיים אסורה.** ואע"פ שלא נערפה מדקתני חלב עגלה ערופה מנין ואוקימתה בשמתה : **גבול שמעתי.** בהמאימתי ז]: **ונסבין חברייא.** וסבורין התלמידין מדעתם לומר : **ירידתה כו'.** ובקידושין יליף לה דנאסרה מחיים :

הדרן עלך חטאת העוף

כל הזבחים. אפילו אחת בריבוא. השתא משמע אחת כשירה ברבוא של חטאות המתות הילכך פריך בגמרא מאי אפילו הא הוו מתות רובא דקתני שנתערבו בחטאות המתות חמש חטאות מתות ח] נינהו *וולד חטאת וחטאת שמתו בעליה ותמורת חטאת ושכיפרו בעליה ושאבדה ושנמצאת בעלת מום: **נתערבו.** זבחים כשרים בשור שנעבדה בו עבירה אחד באחד ומפרש ואזיל מאי היא כגון שהמית

ואפילו באווזין ותרנגולין. ומתני' דמסכת טהרות (פ"א מ"א) מוכחת קצת דקתני י"ג דברים נאמרו בנבלת עוף טהור וקתני סיפא ר"מ אומר מליקתה ושחיטתה מטהרתה ט] משמע בכל עופות דומיא דרישא ודומיא דשחיטה : **אבל** עז לאו מינא דעגלה נינהו. אע"פ דאווזין ותרנגולין לאו מינא דתורים ובני יונה ומטהרין לא דמי דהכא עגלה בהמה גסה ועז בהמה דקה אבל בעופות לא שייך למימר מין גסה ודקה אע"ג דמצינו בלשון משנה עוף הדק ועוף הגס בפרק אלו טריפות י] (חולין מב.) (*וקשה משילהי אותו ואת בנו) (שם דף פב) :

הדרן עלך חטאת העוף

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות כו'. ואם תאמר תנינא חדא זימנא במס' קינין (פ"ב מ"ג) ואם פרח מבין המתות לכולם הרי כולם ימותו וצריך לעשות צריכותא דבגמרא פריך תנינא חדא זימנא במתני' דכל האסורים לגבי מזבח ומשני צריכא ושמא אי מהתם הוה אמינא ה"מ עופות דהפסד מועט אבל זבחים דהפסידן מרובה אימא לא נפסדינהו *לכולהו :

אפילו אחת בריבוא ימותו כולן. הקשה ה"ר יצחק ברבי מרדכי דבפרק הנשרפין (סנהדרין דף עט:) תנן רוצח שנתערב באחרים כולן פטורין ר' יהודה אומר כונסין אותן לכיפה ומפרש בגמרא בשור שלא נגמר דינו שנתערב בשורים אחרים שנגמר דינן קמיפלגי ופטרי רבנן משום דאין גומרים דינו של שור אלא בפניו והשתא הכא דרובא דהיתירא ופסידא דקדשים אמרינן ימותו כולן התם דרובא דאיסורא יא] והדיוט לא כ"ש ונראה לרבינו יצחק דגרסינן כמו שמצא בספר אחד ישן בשור שלא נגמר דינו שנתערב בשורים אחרים ול"ג שנגמר דינן אלא (איירי) בשורים מעליא עסקינן והשיב לו ר"ת דמתניתין דקתני כולן פטורים משמע שהאחרים בני חיובא ואע"ג דברישא דשמעתין אמרינן מאי אחרים אילימא אחרים כשרין פשיטא ולא פריך פטורים פטור מיבעי ליה התם כיון דמצי למיפרך מגופה לא חש למידק ועוד דריש לקיש אדרבי אבהו קאי דמשני הכא ברוצח שלא נגמר דינו שנתערב ברוצחים אחרים עסקינן ועלה קאי ר"ל ומשני באדם כ"ע לא פליגי דפטירי אלא הכא בשור שלא נגמר דינו כו' ומשמע דבההוא עניינא דאוקמה רבי אבהו באדם מוקי לה ריש לקיש *) בשור שנגמר דינו יב] אבל נתערב בשורים יג] מעליא היה אומר ר"ל יד] ניכבשינהו דניידן וכל דפריש מרובא פריש ומתניתין דשילהי מסכת ע"ז (דף עד.) דשור הנסקל טו] אוסר בכל שהוא מיירי בנסקל דליכא למימר ניכבשינהו ותדע דלא קתני שנגמר דינו ומתני' דהכא דקתני ימותו כולן בנתערב בזבחים מיירי ולגבוה וגזירה שמא יבואו י' כהנים בבת א' (לקמן דף עג:) ומסקי מן הקבוע למזבח אבל בעלמא אמרינן ניכבשינהו דניידן ומטעם זה היה אומר רבינו תם דנראה לו להתיר דרוסת הזאב ברוב למעשים בכל יום דזאבים טורפים ונושאין שה מן העדר ורועה מצילן ושריא להו דאע"ג דבעלי חיים חשיבי וכן רוב עופות דורסין אווזין ותרנגולין ומותרין **) והכא דנתערב ברובא שנגמר דינן דפטריכהו אפילו ניידי ולא אמרינן כל דפריש מרובא פריש לאו פטורין דליסתרו בהנאה קאמר אלא פטורין דלא אטרחו בי דינא להורגם דכמיתת בעלים כך מיתת השור ועוד דלא ליתי לאחלופי באדם דאדם

*) גי' הש"ק בשור לכך נראה כגי' הספרים אבל נתערב כו' **) והתם נ"ק

כח א ב מיי' פ"א מהלכות אבות הטומאה הלכה ה :
כט ג ד מיי' פ"ג מהל' אבות הטומאה הל"ג :
ל ה מיי' פ"י מהל' רוצח הלכה ו :
לא ו מיי' פ"ו מהל' פסה"מ הל"א :
לב ז מיי' שם הל"ב :

פי' רש"ק וגי' הש"ק הכי הוא אלו טריפות דס"ד ואח"כ מה"ד כפרה כתיב בה כו' וקשה משילהי אותו כו' ע"ש

גליון הש"ס

גמ' מכלל דעגלה ערופה טהורה. עיין חולין דף פב ע"א תוס' ד"ה עגלה ומנחות דף קא ע"ב תוס' ד"ה ועגלה :

נ"ל לכולהו ולאי דאשמעינן הכא ס"ל משום דבהמה חשיבא ב"ח חשיב אבל עוף אימא לא קמ"ל נ"ק

ע"ז כט: קדושין ס. חולין יא. [מגילה כא.] [יש למחוק כמו שמוחק הרש"ק בכריתות כה: גבי רב תחליפא אבוה דרב הונא ע"ש ועיין פסחים מג: קיז: ובחגיגה ה:]

חולין פב. קדושין ס. כריתות כה.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מהו לר"מ וכו' ה"נ עריפ' הכשר עגלה היא וטהרת מידי נבלה :

גי' הש"ק וולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ושכיפרו בעליה באחר ושעיברה שנתה הס"ד [ועי' במשנה תמורה כא:]

נוסחאות רש"י כת"י

ס"א ואפילו באווזין ותרנגולים. דלא חזו למזבח הואיל ואיכא מליקה בשום עוף דגמרינן טריפה מה טריפה ששות בכל אף נבילה ששוות בכל (אף נבלה) והדתנן שנסמית עינה שנקטעה רגלה והמולק חולין מטמא בבית הבליעה דלא כר' מאיר : מהו. ה) לר"מ כו' ס"א מהו. לר' מאיר מי אמרינן כי היכי דמטהר במליקת אווזין ותרנגולין משום דמשכחת מליקה במין עוף מטהרת כו' :

ה) עי' רש"י ד"ה מהו לר"מ .

שיטה מקובצת

א] כשאתה בא בדרך : ב] ת"ל טריפה כו'. ואע"ג דלעיל מוקמינן ליה לומר דאיסור טריפה חל על איסור חלב הכא ניחא למסקנא דכתיב ואכול לא תאכלוהו למעוטי חיה ות"ה הטמאה כדפי' לעיל : ג] ואפילו באווזין ותרנגולין תימה הא ר"מ לא אמר רק בעוף קדשים וי"מ דה"נ איירי כשהוקדשו וקשה דהא לא חזו למזבח ולא חיילא עלייהו קדושת הגוף אלא קדושת דמים לכך נראה דאף בחולין אמר ר"מ דמטהרת מליקה וכן משמע בתוספתא דקתני במילתיה דר"מ גבי עוף טהור דמליקתה ושחיטתה מטהרת טריפת' מטומא' נבילות קתני מליקה דומיא דשחיטה מה שחיטה בין בחולין בין בעוף קדשים כדאמר ליה [רבא] אם הועילה שחיטת חוץ כו' אף מליקה בין בחולין בין בקדשים ומתני' דקתני נקטעה רגלה כו' מטמא בבית הבליעה דלא כר"מ דהא לא גרע מחולין גמורין ומאווזין ותרנגולים והיא גופיה תימה מנ"ל לר' מאיר דמליקה מטהרת בחולין הא טעמיה דר' מאיר דאמר לעיל מהיקשא דזאת תורת הבהמה והעוף מקיש עוף לבהמה מה בהמה דבר המכשירה כו' וא"כ אימא דוקא מליקה בקדשים דהוי דבר המכשירו אבל מליקת חולין לא אע"ג דשחיטה מטהרת טריפתה גם בעוף קדשים אע"ג דלא הוי דבר המכשירו התם היינו טעמא כדאיתא לעיל אם הועילה לו שחיטת חוץ כו' ופנים נמי משום דאין שוה בפנים כבחוץ אבל גבי מליקת חולין לא שייך האי טעמא ופ"ה דדרשינן נמי מה טריפה ששוה בכל פי' בחולין ובקדשים אף נבילה ששוות בכל בין בחולין ובין בקדשים יצאת מליקה שאינה מטמאה בקדשים בחולין נמי אינה מטמא וקשה דא"כ הוי המליקה בחולין דבר שלא בהכשירו מקדשים דהוי בהכשירו ולא ילפינן ליה כדקאמר לעיל אע"ג דההיא דלעיל דלא כר"מ מדממעט מליקת קדשים בחוץ ומליקת חולין מ"מ אין סברא שיחלוק ר"מ (מסברא) [אסברא] זו דאין דנין שלא בהכשירו מבהכשירו ותדע מדפריך לעיל מההיא דיוצא כשר בבמה וי"ל דהכא שלא בהכשירו משלא בהכשירו הוא דילפינן אליבא דר"מ דאמר מליקת קדשים מטהרת טריפתה מטומאתה אע"ג דטריפה אם עלתה תרד הילכך ילפינן מינה שפיר מליקת טריפה בחולין וההיא דלעיל דלא יליף מליקת קדשים בחוץ מבפנים משום דהוי דבר שלא בהכשירו מדבר שבהכשירו ההיא אתיא כמ"ד דאין מליקה מטהר טריפתה מטומאתה גם בקדשים הילכך מליקת קדשים בפנים הוי בהכשירו בלא טריפות ואף שמאל ולילה חשיב ליה בהכשירו כיון דאם עלו לא ירדו מ"מ לעיל גבי שחיטת קדשים בפנים ובחוץ [קשה] למה לי טעמא משום אם הועילה לו שחיטה לחייבו כו' תיפוק לי משום כיון דשחיטה מטהרת בחולין מטהרת נמי בקדשים משום מה טריפה ששוה בכל אף נבילה ששוה בכל כיקאמר הכא גבי מליקת חולין ושלא בהכשירו משלא בהכשירו הוא דהא שחיטה מטהרת בחולין גם בטריפה דהוי שלא בהכשירו וי"ל דלר"מ ה"נ וכי איצטריך לעיל טעמא דאם הועילה לו כו' לר' יהודה איצטריך דאמר במתני' דאף שחיטה אינה מטהרת טריפה מטומאתה בעוף כדפ"ה במתני' והילכך ליכא למילף שחיטה בקדשים משחיטה דחולין דא"כ הוי דבר שלא בהכשירו מבהכשירו דהא שחיטת חולין [אינה] מטהרת בטריפה לר' יהודה ואין זה דוחק אי מוקמינן לה כר' יהודה דהא [ברייתא] מיתניא בת"כ וסתם סיפרא ר"י מיהו קשה דלעיל אמר ר"מ טריפה למה לי למעוטי שחיטה שהיא לפנים כלומר דילפינן מה טריפה ששוה בפנים כבחוץ אף נבילה ששוה בפנים כבחוץ לאפוקי שחיטה בפנים שאינו שוה כו' משמע דר"מ גופיה אית ליה האי דרשה ויש לומר דלעולם לית ליה ומ"מ איצטריך טריפה לר"מ למידרש מה טריפה ששוה בכל בחולין ובק[illegible] טעמא ידעינן בין שחיטה בעוף קדשים בין מליקה בעוף חולין כדפי' והא דקאמר לעיל לר"מ טריפה למה לי למעוטי שחיטה שהיא לפנים לאו דוקא אלא כלומר טריפה איצטריך לאקשי נבילה לטריפה לר"מ כדאית[illegible] מה טריפה ששוה בכל אף נבילה ששוה בכל כדפ"ה הכא והא דנקט שחיטה שהיא לפנים היינו משום שהזכיר לעיל לר"י הך דרשה דשחיטה שהיא לפנים ומהיקשא דטריפה נפקא לן תני נמי (איצטריך) לר"מ [illegible] טריפה לאקושי נבילה וטריפה לענין שוה בכל כדפי' כל זה דקדק מורי ליישב פ"ה שפירש כאן דיליף נבילה מטריפה מה טריפה ששוה בכל כו' דיליף חולין מקדשים מיהו יש לפרש בע"א דגם לר"מ לא יליף חו[illegible] לענין מליקה ולא קדשים מחולין לענין שחיטה אע"ג דטריפה הוי שלא בהכשירו כדפי' מ"מ כיון דהכשר קדשים ומצוותן במליקה דוקא ולא בשחיטה הילכך חשיב מליקה בהכשירו גם בטריפה וכן שחיטה בחולין [illegible] דוקא הכשירו ומצותו בכך הילכך חשיב קצת בהכשירו והילכך שפיר איצטריך גם לר"מ גבי שחיטה בקדשים הנך טעמא דלעיל אם הועילה לו שחיטה בחוץ כו' ופנים משום דאינו שוה בפנים כבחוץ דהא ליכא ל[illegible] מחולין וה"ה דלא ילפינן חולין מקדשים לענין מליקה מהאי טעמא כדפי' (וכ"ת) [וא"ת] א"כ מנ"ל לר"מ מליקה בחולין וי"ל כיון דידעינן בשחיטה דמטהרת גם בקדשים מטעמא דאם הועילה כו' ילפינן מצילא דמלי[illegible] גם בחולין ממה מצינו דשחיטה מה מצינו בשחיטה שמכשרת באכילה בשום מקום כגון בחולין שמטהרת טריפה מטומאתה גם בקדשים משום אם הועילה כו' (אלא אי אמרת) [כן אמרינן] דמליקה שמכשרת בא[illegible] מקום בקדשים מטהרת טריפה מטומאה גם בחולין (מה) [ומה] מצינו דמתני' דקתני במילתיה דר"מ מה מצינו בשחיטה כו' יש לפרש דה"ק כדפי' כך נראה למורי ת' מהר"פ : ד] בטהורה דמשמע נבילת בהמה טמא[illegible] ה] דמטהר במליקת : ו] דסמיך ס"א דכתיב לעיל מיניה כל חלב שור וכשב וגו' : ז] מאימתי נאסרת הס"ד : ח] מתות וולד חטאת ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה ושכיפרו בעליה כגון שאבדה ושנמצאת : ט[illegible] כו' משמע : י] טריפות לאו משום דשני מינין הן דלעולם לא יהיו שני מינין רק היכא דבלשון מקרא שני מינין הן כגון בקר וצאן: ותיבות וקשה משילהי אותו ואת בנו מוקף בח"ל ונכתב מן הצד תוס' : יא] ד[illegible] יב] דינו לכך נראה כגרסת הספרים אבל נתערב : יג] מעלי' אפי' בנגמר דינו היה: יד] ניכבשינהו דניידן וכל : טו] תיבות אוסר בכל שהוא נמחק :

שהמית

א] *שהמית את האדם ע"פ עד א' או ע"פ הבעלי'
ב] ברובע ונרבע במוקצה ונעבד באתנן ומחיר
בכלאים

שהמית את האדם על פי עד אחד או על פי הבעלים דשור שהמית
על פי הבעלים איפטר ליה מסקילה *דמודה בקנס פטור וכן רובע
ונרבע ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים דהשתא לאו שור הנסקל הוא
וליכא למימר ימותו שהרי מותרין להדיוט אם לא מפני הזבח המעורב
בהן ואי איפשר למכור את כולן
לצורכי מין אותה זבח להקריבם שהרי
פסולים להקרבה כדאמרינן בתמורה
(דף כח.) מן הבהמה להוציא
הרובע והנרבע מן הבקר להוציא
את הנעבד מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא את
הנוגח מוקצה שהקצהו לעורך (תקרובת) עבודת כוכבים ולא* נ"ל עבדו
הקריבו ונעבד שעשאו עבודת כוכבים והשתחוה לו ואמרינן
בפרק כל האסורין במסכת תמורה (דף כט.) דמותרין להדיוט :
כלאים

דאדם כולי עלמא לא פליגי דפטירי תדע דלרבי יהודה אמאי כונסין ג]
לכיפה ועביד צער בעלי חיים ומקלקל אגירו וכיפתו אדרבה ליערפינהו
בקופיץ ולקבריניהו אלא ודאי אתי לאחלופי באדם ועבדי היכירא
ולרבנן נמי עבדי היכירא דפטרינן להו ולא חיישי' לתקלה אבל במתני'
דהכא חיישינן לתקלה דאיכא כמה
ספק איסורין לפי שהם מוקדשים כגון
*רכב על גבי שור ובא חבירו ורכב
וסמיכה על גבי ראש גדי וטלה וחלב
מוקדשין *ע"ג מכתו דשרי בשור
הנסקל *לפי ד] שאינם דרך הנאתן ועוד דאיכא איסור מעילה דהזיד
במעילה במיתה הילכך כולן ימותו ואל תתמה התם כיון דאיסור
הנאה נינהו אמאי לא תקינו בהו רבנן מיתה ויזקיקו להורגן ה]*היכי
יזקיקו ב"ד להרוג כל איסורי הנאה הרי הזהב והאי דמוקי לה
ר"ל והוא שהמיתו ואסורין בהנאה (סנהדרין דף טו:) ולא תקינו
להו מיתה אלא אמרו כל הקודם להורגן זכה ומקשה רבא* ו] היינו דקתני עלה ואפי' אבא חלפתא ביניהם אלא אמר רבא שנים שהיו
עומדין ויצא חץ מביניהם ז] פטורין ואפילו אבא חלפתא דלא תלינן ביה שהרג אבל בשוורים אותן שיש לתלות בהן ח] חייבין משום
ובערת הרע מקרבך ועוד אומר ר"ת דשור הנסקל אינו נאסר מחיים *ופירש דכולה ההיא שמעתא (ב"ק דף מא.) דממשמע שנאמר סקל
יסקל השור איני יודע שהיא נבילה ונבילה אסורה באכילה מוכחת כן וסוגיא דפרק שני דקדושין (דף נז.) ט] הכי פריך כל צפור טהורה
תאכלו לרבות המשולחת וזה אשר לא תאכלו מהם לרבות את השחוטה ופריך איפוך אנא ומשני לא מצינו בעלי חיים שאסורין י] *שלא
יהו מותרין כששוחטן בר מאלו שעומדין ומוקצין למצותן ולכך אין לאסור משולחת לומר דחל עליה איסור לאחר שילוח יא] לאוסרה
באכילה כדין שאר עופות טמאין דכתיבי בקרא ופריך (*והרי רובע ונרבע) דאסורין יב] פירוש דמחיים אסורין לשוחטן ולהקריבן לגבוה
ומשני הני מילי לגבוה אבל להדיוט שרי והרי רובע ונרבע בעדים דמחיים אסורין פי' דמחיים אסורין לישחט ואם שחטן אסורין אף
אני אביא משולחת ומשני רוב בעלי חיים קאמרינן אם כן דאין שור הנסקל נאסר כל זמן שהוא חי שור שלא נגמר דינו שנתערב באחרים
שנגמר דינן כולן פטורין דמותרין בגיזה ועבודה ואין כאן עינוי הדין כיון דפטורין מסקילה מיהו לכשישחטו או ימותו יהו אסורין בהנאה
והא דאמר בסוף פרק שור שנגח ד' וה' (דף מה. ושם ד"ה מכור) דשור שנגמר דינו מכרו אינו מכור אפילו לרידיא היינו משום דאסור לענות
דינו ומלוה לסוקלו ועוד דאין לו מכר דאין לו בעלים והלוקח אינו יכול לזכות בו יותר משאר אדם אבל כי לא נגמר דינו מכרו מכור
לשחיטה אי נמי לרידיא דמצי לאטרוקיה לאגמא וכי שחיט ליה יג] [לאחר שנגמר דינו] אסור באכילה כך נראה לר"ת כמו שפירשנו וקשה
דבסוף פרק קמא דערכין (דף ז:) משמע דשור הנסקל נאסר מחיים גבי האשה שמתה נהנין בשערה דמפרש התם זו מיתתה אוסרתה
וזו גמר דינה אוסרתה יד] ויש לומר גמר דינה דמחיים גורם לה להיות חל עליה איסור שאסורה אפילו שחטה דעבדה כעין בשר וזו
מיתתה אוסרתה אין עליה שום איסור מחיים ויש להביא ראיה דלא נאסר מחיים מהא דתניא בפרק מרובה מדת (ב"ק דף עא.)
ובפרק אלו נערות (כתובות דף לג:) טו] (גבי) גנב שור הנסקל וטבחו משלם תשלומי ד' וה' דברי רבי מאיר ואמאי הא ליתא במכירה
ושמעינן ליה לר"ש לקיש בפרק מרובה מדת (ב"ק דף עא.) דכל שישנו בטביחה ישנו במכירה וכל שאינו בטביחה אינו במכירה וה"ה דכל
שאינו במכירה אינו בטביחה אבל אי שרי בהנאה ניחא שיכול למוכרו לרכוב עליו עד בית הסקילה או ליהנות בו מעט עד אותה שעה
או אם היו בית דין מתעצלין בסקילתו ומיהו מה שאומר ר"ת דאין לו מכר דאין לו בעלים זה לא נוכל לקיים ומה שפסק ר"ת בעדר
שיש בו שה אחד ספק דרוסה דשרי מטעמא דכל דפריש מרובא פריש לא יתכן דיש לאסור גזירה שמא יקח מן הקבוע אפילו היכא
דפריש מאליו רק טז] בדבר שלא נאסר בתערובת כגון ט' חנויות (אחת) מוכרות בשר שחוטה ואחת נבילה (פסחים דף ט:) התם שרינן
אי פריש אחת ולא גזרינן שמא יקח מן הקבוע שהרי האיסור ניכר וידוע היכן הוא ולכך שרינן היכא דפריש או כגון דנמצא ביד עובד
כוכבים אבל אם נאסר בתערובת ופריש לא אמרינן דפריש מרובא פריש ואם יש בעדר ספק דרוסה אפילו אחד בריבוא כולן ימותו
תדע דטבעת של עבודת כוכבים שנתערבה בריבוא כולן אסורות ובפירש אחת מהן פליגי רב ושמואל בגמרא (לקמן דף עד.) אי אוסרת השאר
אי לא אבל יז] בההיא גופה אותה שפירשה לא פליגי *וכולי עלמא דאסירא וכל איסורי הנאה שפירשו מתערובתן אסורין ולא אמרינן
מרובא פריש וטעמא משום גזירה שמא יקח מן הקבוע ולא שנא חולין ולא שנא קדשים ויש להתיר הבהמה שנושא הזאב והרועה מצילה
ונתערבה בעדר משום דאין דרוסה אלא ביד ושמא טרפה בשינים והוה ליה ספק ספיקא וכן הכן שנושא אווז שמא נושאה בחרטום או
בין רגליו ולא הכה ביד מיהו יש ליישב דברי ר"ת דלא דמי לטבעת של עבודת כוכבים דשאני בעלי חיים כיון דאפשר ע"י דנכבשינהו
דניניידין ואם תאמר אמאי תנן ימותו נימא ירעו עד שיסתאבו ויפדו ואחרי כן נימא כל דפריש מרובא פריש דהשתא להדיוט חזו שהרי
כמה קדשים אמרינן בהו ירעו ולא חיישינן לתקלה ובסיפא אמרינן ברובע ונרבע ירעו ולכשיסתאבו יפדם וישחטם ויאכלם מטעם דפריש
מרובא פריש ויש לומר דלא עבדינן תקנה ברעייה כיון דלאחר רעייה לא מישתרי נמי אלא מטעם כל דפריש ועוד שאל הרב רבי יצחק
מר"ת דקאמר יח] רבי שמעון (סנהדרין דף עט:) הנסקלים בנשרפים ידונו בסקילה שהשריפה חמורה ניזיל בתר רובא להחמיר בדיני נפשות
כדאיתא פרק קמא דחולין (דף יא:) דלא חיישינן שמא במקום סייף נקב הוה ותירץ דלא אזלינן בתר רובא להחמיר כיון שנהרג בלאו
הכי במיתה אחרת אי נמי לא אזלינן בתר רובא לחייב אותו שהוא ודאי בסקילה ומהאי טעמא לא תקשי לן הא דאמר פרק אלו הן
הנשרפין (סנהדרין דף עט:) דאדם רוצה שלא נגמר דינו שנתערב עם אחרים שנגמר דינן כולן פטורים דמשום רובא לא נעביד דבר שהוא
שקר ודאי דודאי יש אחד שאינו בר מיתה כלל לפי שלא נגמר דינו ולא דמי לאותו שהרג ודאי אלא דלא ידעינן אי טריפה הוה אי שלם
הוה ועוד יש לומר דהוה ליה קבוע וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי ופטור מדאורייתא דספק נפשות להקל וכי תימא ניכבשינהו וניזיל כל דפריש
אי אתה רשאי למושכן להחמיר עליו יט] ועוד גזירה שמא יקח מן הקבוע והא דפריך מעיקרא כי תני הנשרפים בנסקלים תיפוק לי דרובא
נסקלים נינהו הכי פירושא לכל הפחות לא גרע משום דרובא נסקלים* :

על פי עד אחד או על פי הבעלים. פירש בקונטרס דפטר ליה מסקילה משום דמודה בקנס פטור וכן פירש במכות (דף ו.) דאין
אדם נהרג על פי עצמו מטעם קנס ונראה דהאי אמרי שנגמר דינם בבית דין פלוני אין נהרגים על פיהם ואע"ג דכי האי גוונא מחייב
בקנס כדמוכח בפרק קמא דמכות (דף ד.) וגבי פלוני רבע שורי בפרק קמא דסנהדרין (דף י.) מפרש משום דאדם קרוב אצל ממונו לא אמרינן
ונהרג שורו ולא פלגינן דיבורא אלא הרובע והשור נהרגין ואי קנס מיקרי כי נמי אמת הוא שרבע שורו אמאי נהרג שור על פיו והא מודה
בקנס פטור כמו אם אמר גנבתי וטבחתי דפטור מכפל וד' וה' ונראה לי טעמא דאינו נהרג על פי הבעלים אם אין עד אחד עמו
כדאיתא פרק כל האסורין (תמורה דף כט.) זה וזה מותרות באכילה מכלן אי ס"ד להדיוט אסירי למה לי למעוטינהו *לרובע ונרבע לגבוה
ואע"ג דהתם לא מזכיר ברובע ונרבע על פי הבעלים מכל מקום על כל ענין שפסול גבוה ומותר להדיוט קאי *) מנהני מילי **) . ברוך :

ברובע ונרבע. פירש בקונטרס על פי עד אחד או על פי הבעלים שנאסר לגבוה ולא להדיוט דבשני עדים היה נאסר אפילו להדיוט וכן
משמע בריש פ' בתרא דכריתות (ד' כב.) דאמר רבי יוחנן שור הנסקל שהוזמו עדיו כל המחזיק בו זכה אמר רבא מסתברא טעמיה
דרבי יוחנן כגון דאמרו ליה נרבע שורו ואי לא ליתסר בהנאה אמאי מייאש הלא העור מותר בהנאה והבשר לכלבים וכן נמי משמע בפרק האיש
מקדש (קדושין דף נז:) דפריך והרי רובע ונרבע בעדים דאסירי מחיים להדיוט ואם תאמר ומנלן הא כי כתיב קרא בנוגח כתיב ולא
ילפי מהדדי כדאמרינן פרק שור שנגח ד' וה' (ב"ק דף מ:) שיש בנוגח שאין ברובע ויש ברובע שאין בנוגח ושמא איכא שום דרש :

*) הכי מילי נ"ק **) [וע"ע תוס' ב"ק מא: ד"ה ע"פ עד]

ובטרפה

שיטה מקובצת

א] שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים. דנאסר לגבוה ואינו נאסר להדיוט שאינו נסקל אלא ע"פ שני עדים אבל ע"פ בעלים מודה בקנס הוא ומיפטר ליה מסקילה אבל לגבוה נאסר דקי"ל מן הצאן להוציא הנוגח. כפ"ה וקשה דלא מצינו בשום מקום שתהא מיתת השור קנס לכך נראה דפטור משום דאדם קרוב אצל ממונו ואפי' אמר דנגמר דינו בב"ד של פלוני דלא שייך מודה בקנס כה"ג ואע"ג דמסקינן בפ"ק דסנהדרין אדם קרוב אצל ממונו לא אמרינן הני מילי לענין מיפלג דיבורא אבל בעלמא אמרינן: ב]ברובע ונרבע. פ"ה ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים דבשני עדים הוי נאסר אף להדיוט כדין שור הנסקל דאסור בהנאה. ותימה מנ"ל משום דשור הנסקל אסור בהנאה נאמר כמו כן דשאר נסקלים אסורים בהנאה דילמא דוקא נוגח אסור בהנאה משום דגבי נוגח כתיב סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ודרשינן ממשמע שנאמר השור יסקל איני יודע שנבילה היא אלא מלמד שאם שחטו לאחר שנגמר דינו דאסור בהנאה

ובטריפה

נ"ל כמודה בקנס דפטור נ"ק

תוספתא דב"ק [פ"ד קדושין סו. בכורות מא. תמורה כח.]

רש"ק מ"ז

סנהדרין פ.

[וע"ע תוס' חולין יא: ד"ה ליחוש ותו' סנהדרין פ: ד"ה הנסקלין]

[רש"ל בספרו יש של שלמה בב"ק פ"ד סי' כ"ח מוחק שני ב' תיבות לרובע ונרבע וע"פ שהאריך ורש"ק מקיים גי' שלפנינו וע"ש]

קדושין נה.

גי' רש"ק וע"ג ועי' נ"ק

פסחים כד:

נ"ל וכי

ומפירוש נ"ק

נ"ל פי' שלא

נ"ל והרי מוקצה ונעבד נ"ק

נ"ק מ"ז

נ"ל וכ"ע מודו נ"ק

וכ"ת דילפינן נרבע מנוגח דהא יש בנוגח מה שא"כ ברובע ונרבע ופי' ריב"א דמ"מ סברא הוא למילפינהו לענין איסור הנאה כיון דשוין הן לענין איסור סקילה : ג] כונסין אותן לכיפה : ד] שאינו דרך הנאתו : ה] להורגן
דהיכי יזקיקו : ו] רבא התם היינו : ז] מביניהם והרג שניהם פטורין : ח] בהן שהרגו חייבין : ט] דקודשין דכל צפור ותיבות הכי פריך נמחק : י] שאסורין פי' שלא : יא] שילוח ולאוסרה באכילה : יב] דאסורין מחיים פי' :
יג] ליה לאחר שנגמר דינו אסור : יד] אוסרתה ויש לפרש זו גמר דינה אוסרת דמחיים : טו] תיבת גבי נמחק : טז] רק בדניכר שלא תיבת בדבר ל"ש : יז] אבל בהיא גופה אותה שפירשה לא פליגי דכ"ע מודו דאסורה וכל :
יח] דקאמר בפ' הנשרפין ר' שמעון אומר הנסקלים : יט] עליו אלא להקל עליו ועוד :